

Türkiye'yi ayağa kaldıran raporun şifreleri

07 Temmuz Pazar 2019 18:25

SETA tarafından hazırlanan “Uluslararası Medya Kuruluşlarının Türkiye Uzantıları” başlıklı rapor yayımlanır yayımlanmaz gündeme bomba gibi düştü.

Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) tarafından hazırlanan “**Uluslararası Medya Kuruluşlarının Türkiye Uzantıları**” başlıklı rapor yayımlanır yayımlanmaz gündeme bomba gibi düştü.

İsmail Çağlar, Kevser Hülya Akdemir, Seca Toker imzalı raporda, Türkiye’de faaliyet yürüten yabancı medya kuruluşları ve bahsedilen yerlerde çalışan gazetecilerin, özgeçmişleri, “**Türkiye’nin çeşitli önemli konu başlıklarında aldıkları tavra**” ve hatta Twitter’da yaptıkları paylaşımlara dahi yer verildi.

“KRİTİK OLAYLARDAKİ TAVIR”

SETA’nın yayımladığı raporda ayrıca BBC, Euronews, Sputnik, Independent, Deutsche Welle, Voice of America (Amerika’nın Sesi) gibi basın kuruluşlarının Türkiye servislerinin, “**Türkiye için kritik olaylardaki tavrının ölçülmeye çalışıldığı**” iddia edildi.

HÜKÜMETİN ÇİZGİSİNE YAKINLIK ÖLÇÜMÜ

Gazetecilerin “**Türkiye algısı, 15 Temmuz darbe girişimi, PKK’nın hendek terörü ve HDP’li milletvekillerinin tutuklanması, FKH ve ZDH, Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve İstanbul Havalimanı’nın açılışı ve son olarak Rahip Brunson krizinden sonra**

yaşanan ekonomik dalgalanma" gibi ölçütler üzerinden "fişlendiği" bu raporda bahsedilen "ölçütün" Türkçesi ise şuydu:

"Hükümetin çeşitli siyasi gündemlerde aldığı tavra kim ne kadar uzak?"

SETA'nın bu raporu yayımlanır yayımlanmaz çok sayıda haklı tepkiye maruz kaldı. Raporda fişlenen gazeteciler başta olmak üzere, iktidara yakınlığıyla bilinen bir "sivil toplum kuruluşunun" hazırladığı fişleme belgesine "yandaş medyadan" tepki verenler bile oldu.

Peki, kim bu raporu hazırlayanlar?

FETÖ OKULUNUN ESKİ ÇALIŞANI

Gazetecilerin fişlendiği raporu hazırlayan isimlerden olan İsmail Çağlar, FETÖ'nün eğitim kurumlarının eski bir çalışanı. Çağlar, bir dönem FETÖ'ye ait Fatih Üniversitesi'nde çalışmış. Ancak, gazetecileri fişlemeye gelince "didik didik çalışan" Çağlar, sitedeki özgeçmiş kısmında FETÖ okulundaki geçmişinden bahsetmemeyi tercih etmiş. Çağlar, 17 Aralık sürecinden sonra geçmişini silmeye çalışan isimlerden.

BİRİKİM DERGİSİ YAZARI

Çağlar ayrıca, Türkiye'de "Kürtlerin 28 Şubat'ı" ifadesini kullanan ilk isimlerden. Öyle ki, kaleme aldığı "Kürtlerin 28 Şubat'ı ve gösterilmeyen tepkiler" başlıklı yazısı Birikim dergisinin sayfalarında yer bulmuştu.

FETÖ öğretmenliği ve Birikim yazarlığıyla yetinmeyen Çağlar, İlim Yayma Cemiyeti, Önder, İlim Yayma Vakfı, Ensar Vakfı, TÜRGEV ve Değerler Eğitimi Merkezi tarafından 23-24 Kasım 2013'te düzenlenen "Kuruluşunun 100. Yılında İmam-Hatip Liseleri Uluslararası Sempozyumu"na da Fatih Üniversitesi kimliğiyle panelist olarak katılmış.

Çağlar, raporda imzası bulunan bir diğer isim olan Kevser Hülya Akdemir'in de tez jürisinde yer alan bir isim.

Çağlar, fişleme raporuyla ilgili olarak kendisine yöneltilen eleştirileri ise "tamamen açık kaynaklardan toplanan bilgileri kamuoyu ile paylaşıyoruz. Bilgilerde herhangi bir hata varsa bizimle paylaşın. Düzeltir, özür dileriz. Gerisi ideolojik yargılarınızdır, bizi ilgilendirmez" ifadeleriyle yanıtladı.

MİT'E YÖNETİCİ ÇIKARAN KURUM

Çağlar'ın bu ifadeleri ise "bilmesek inanacağız" dedirten türden. Zira SETA'nın hükümetle ve devlet kurumlarıyla olan ilişkisi bir sır değil. SETA'nın kurucusu, Washington eski koordinatörü Nuh Yılmaz ve İsmail Çağlar.

Yılmaz, 2013'ün Ağustos ayında MİT Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine atandı. SETA'cı Nuh Yılmaz, şimdi MİT'in medya ağını yönetiyor.

SETA'nın kurucu başkanı ise, bugün Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü olarak her gün televizyonlarda açıklamalarını izlediğimiz İbrahim Kalın.

Kısacası, raporda imzası bulunan Çağlar'ın SETA'yı ve kendisini soktuğu bu "siyaset üstü" pozisyon başından hatalı. Çünkü bir raporu "fişleme" yapan süreç, içeriğinin açık kaynaklardan toparlanması değil, raporda yer alan isimlerin "kategorize edilmesiyle" gerçekleşiyor. Raporda gazetecilerle ilgili kullanılan ifadeler ise bunun kanıtı niteliğinde.

Keza yine, raporun hazırlanma şekli de iddia edildiği gibi "açık kaynak" olarak görülüyor. Grafiklerden, kullanılan dile kadar istihbarat fezlekesi kuşkusu uyandırıyor.

"SEÇİM VAATLERİYLE DALGA GEÇİYOR" RAPORU

SETA'nın hazırladığı 196 sayfalık raporun en dikkat çekici yanlarından biri, yer verilen gazetecilerin neredeyse hepsinin "muhalif" olmaları veya o kategoriye sokulmaları. Raporda Nevşin Mengü, İsmail Saymaz, Hilmi Hacaloğlu, Yavuz Oğhan, Fehim Taştekin, Zafer Arapkirli, Banu Güven, Rengin Arslan gibi çok sayıda tanınmış gazeteci yer alıyor.

Örneğin raporda, Nevşin Mengü ile ilgili olarak "AK Parti'nin seçim vaatleriyle dalga geçen paylaşımlar yapmaktadır" gibi ifadeler yer alabiliyor.

Raporda ayrıca, Türkan Saylan veya Flormar direnişine ilişkin övgü içeren paylaşımlarda bulunmak, Odatv, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet gazetelerinin haberlerini paylaşmak ve hükümeti eleştirmek neredeyse suç olarak nitelendirilmiş.

Bunların yanında, raporda "BirGün gazetesini desteklemek", "Gezi Parkı şiddet eylemlerini desteklemek" gibi ifadeler de "jurnal" kapsamına alınıyor.

Raporun en çarpıcı bölümlerinden biri ise raporun sonlarında yer alan "öneriler" kısmı.

"YANDAŞA DA YER VERİN" VURGUSU

SETA, "Uluslararası Medya Kuruluşlarına Öneriler" adlı bölümde, uluslararası kuruluşlardan "Türkiye'ye mahsus öz denetim mekanizmalarını geliştirmelerini" istiyor, "toplumun farklı kesimlerini yansıtan kişilere bünyesinde yer vermesi gerekmektedir" ifadeleriyle ise hükümete yakın isimlere alan açmaları isteniyor.

ÜSTÜ KAPALI TEHDİT

“Medya aracının çalışanlarını bu noktada denetlemesi ve haber diline siyasi kimliğinin yansımamasına özen göstermesi gerekmektedir” diyerek de gazetecilerin görüş bildirmemelerini istiyor.

“Kamuya öneriler” kısmında ise “Her bir mecranın ‘şikayet ve öneri’ bölümü bulunmaktadır. Özellikle doğrudan hükümeti hedef alan haberlerde yanlış bir içerik ve tutum tespit edildiğinde ilgili mercilere itiraz ve uyarıda bulunulmalıdır” diyerek söz konusu basın kuruluşları üzerindeki “denetimin artırılması” isteniyor.

Uluslararası basının “tek seslilikle” suçlandığı raporda ayrıca “yabancı medya kuruluşlarının güvenilirliği ve tarafsızlığı takip edilip kamuoyuyla paylaşılmalıdır” ifadeleri yer alıyor.

RAPOR NE İŞE YARAYACAK

Skandal içeriği ve her şeye rağmen var olan absürtlüklerin yanında, söz konusu raporun hükümete yakın bir kuruluş tarafından hazırlanması, gazetecileri “ateşin önüne atmaktan” başka bir işe yaramıyor.

Net yazmak gerekir: SETA raporu, uluslararası medya kurumları için çalışan gazetecileri alenen fişliyor. Rapor, bu yönüyle bir fişleme belgesi.

SETA raporu, açık kimlik bilgilerini paylaştığı gazetecileri hedef gösteriyor, gazetecilerin kişisel sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımları “yorumlayarak” gazetecileri imalar yoluyla zan altında bırakıyor ve kategorize ediyor.

Türkiye siyasi tarihinin “kötü hatırlanan” olayları arasında yerini alacak bu raporla birlikte, hükümetin medyayı dizginleme, yönetme ve tek tipleştirme motivasyonu bir kez daha gün yüzüne çıktı. Gerek raporda imzası bulunanlar, gerek SETA, isimlerini bu operasyonun parçası olmakla tarihe yazdı. Gazeteciler tarih boyu çeşitli kişi ve kurumlarca fişlendi, ancak akıllarda kalan her zaman “fişleyenlerdi”; bunun unutulmaması gerekir.

Odatv.com

□

seta rapor gazeteci mit Medya arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

